

Maarit Kallio-Savela

Undervisnings- och kulturministeriet
Undervisningsminister Anna-Maija Henriksson

Verksamhetsstyrning inom yrkesutbildningen genom försök

Utvecklingen av yrkeskunnandet är ett viktigt redskap i främjandet av sysselsättningen och integrationen. Kommunerna lyckas bättre med sin nya uppgift inom arbets- och näringsstjänsterna om de också har tillgång till det stora utbudet av yrkesutbildning. Dessutom har kommunerna i sista hand tillsynsansvaret för fullgörandet av läroplikten och anvisande av en studieplats. Att styra yrkesutbildningen så att den möter företagets behov stöder sysselsättningen bland dem som avlagt yrkesexamen, vilket i sin tur främjar företagets tillgång till arbetskraft samtidigt som utbildning är ett viktigt element i utvecklingen av arbetssökandes kompetens. Yrkesutbildningen stöder arbets- och utbildningsrelaterad invandring när det inte finns kunnig arbetskraft att tillgå i Finland. Dessutom stöder yrkesutbildningen både företagen och den offentliga sektorn vid anpassningen till förändringar i omvärlden eller omläggning av verksamheten, samt skapar förutsättningar för ny affärsverksamhet och innovationer.

Kommunförbundet anser att den nuvarande regleringen av anordnartillstånd för yrkesutbildningen bör utvecklas så att kommunerna ges en genuin möjlighet att använda kompetensutveckling som ett instrument i integrationen och i sysselsättnings- och näringspolitiken. Det här betyder bland annat att utbildningsanordnarna ges större möjlighet att besluta om utbildningsutbudet (reglering av anordnartillstånd). Utbildningsutbudet kan på så sätt flexibelt och snabbt riktas om för att tillgodose regionala kompetensbehov.

I samband med uppluckringen av normer har Kommunförbundet föreslagit en uppluckring av förfarandena kring och ansökningsprocessen för anordnartillstånd för yrkesutbildning så att utbildningsanordnaren inte behöver ett separat anordnartillstånd för varje utbildning.

Enligt Petteri Orpos regeringsprogram ska regeringen se över verksamhetsstyrningen inom yrkesutbildningen och därmed stärka genomslagskraften och resultaten. Dessutom kommer regeringen att sätta igång ett program som ska luckra upp normstyrningen i

kommunerna. I samband med programmet testas en miniminivå för normstyrningen genom olika kommun- och regionspecifika försök.

Verksamhetsstyrning inom yrkesutbildningen genom försök

Kommunförbundet föreslår att förnyandet av verksamhetsstyrningen inom yrkesutbildningen inleds genom försök. Erfarenheterna och resultaten från försöken kunde fungera som utgångspunkt för revideringen av lagstiftningen om verksamhetsstyrning.

Kommunförbundet har som mål att främja möjliggörande och målinriktad lagstiftning i framtida lagberedningsprocesser. Den grundläggande principen är en målinriktad och effektiv styrning som stöder sig på partnerskap mellan kommunerna och staten.

I försöket med verksamhetsstyrning inom yrkesutbildningen skulle den nuvarande stela regleringen av anordnartillstånd frångås. I stället införs ett möjliggörande styrsystem som styr verksamheten genom uppföljning av mål och effektivitet. Styrsystemet bör vara administrativt så enkelt som möjligt med fokus på effektivitet. Försöket skulle utveckla ändamålsenliga mått som beskriver resultat och effektivitet och fungerar som verktyg vid styrningen.

Samtidigt skulle kommunernas styrning på lokal nivå samordnas med Undervisnings- och kulturministeriets styrning på nationell nivå.

Kommunförbundet håller på att inleda projektet Strategiskt partnerskap och ägarstyrning inom yrkesutbildningen. Undervisnings- och kulturministeriet har beviljat Kommunförbundet understöd för att främja det strategiska partnerskapet och ägarstyrningen bland kommunalt anknutna yrkesutbildningsanordnare. Erfarenheterna från projektet kunde också användas i verksamhetsstyrningsförsöket.

Deltagarna i försöket bör väljas bland utbildningsanordnare från olika sektorer och olika delar av landet för att kunna beakta regionala olikheter.

Diskussioner om initiativet har förts med kommunerna och kommunalt anknutna yrkesutbildningsanordnare. Kommunerna och utbildningsanordnarna har anmält sitt intresse för försök och vill tillsammans med Kommunförbundet ta initiativ till försök.

Initiativet kompletteras med en lista över de kommuner och utbildningsanordnare som medverkat till initiativet.

FINLANDS KOMMUNFÖRBUND

Minna Karhunen
verkställande direktör

Hanna Tainio
vice verkställande direktör

Till kännedom statssekreterare Mikaela Nylander
kanslichef Anita Lehikoinen
överdirektör Petri Lempinen